

ne dozrele, i. t. d. i. t. d. — *dragoličen* adj. Švagel 1·46 kojega vrag peklenški vu spodobe dragolične i lepe žene hotel je z mrežami svojega skušavanja vloviti. 1·15 med dragoličnimi mladenci. 2·28 ni več lepi i dragolični Absolon nego ves črni . . i. t. d. — *dragoličnost* f. Švagel 1·29 naj bude, da se je zbog lepote i dragoličnosti vu Ester zaljubil Asveruš, vnogo pres kraja i konca bila je vekše lepote i dragoličnosti tela i duše s. Barbara. 2·06 bil si par vu dragoličnosti z rečjum i lepote Absolonu, i. t. d. — *dragoljuben* adj. Vranič rob. 1·149 o da bi vezda vu vremena ona nazad povrnuti se mogel, kak prijatelj, s koga kak dragoljúbnoga, kak mirovnoga bi se bratom kazati hotel! — *dragomiliti* se: Vranič rob. 1·196 okol njega dragomiliti se. Kocijančič Fil. 3·201 od ovuda biva, da svetci i svetice dragomiličili jesu se vu svojeh zakoneh; *dragomilenja* ljubezniva, ali čista, vlagodna ali zvesta. 1·202 bili su iz obloka vidjeni dragomiliti se. — *dragomilnost* f. Kocijančič Fil. 3·148 ovo je govoril za vgoditi poglavitem ljudem okolo sebe stoečem, da kakovu dragomilnost primu od kralja. — *dragovit*, adj. Švagel 1·56. denes, o den dragoviti od prečistoga prijetja b. d. Marije. 1·07. o dan pun veselih glasih dragovitoga nazveščenja! 1·49. vu vsem se naj prikladneše prispolabljaju malahni svetci, drobna dečica, veselomu i dragovitomu cvetju. 1. add. 42 povolna onda i dragovita bila je sinu ova otčinska sentencija i dokonček, kajti povolen, ljubljen i dragovit bil je krivec pred očima sina kralevskoga. — *dragovlten*, adj. Švagel 1·76 najti se ne bi moglo nikaj tak dragovitnoga i dragoličnoga, kaj bi suze iz očiju točene staviti moglo. — *drágulja* (— *úlja*) f. ime kravi. — *drápití* drápim = drapati. Matakovič 2·214 budeš drapljen.

(Dalje prihodnjič.)

M. Valjavec.

Avstrijska vojna proklamacija z leta 1813.

Priobčil P. pl. Radics.

Prišel mi je v roko tiskan list v slovenskem jeziku, obsezajoč proklamacijo cesarskega avstrijskega fzm. barona Hillerja, poveljnika notranje avstrijski vojski; izdal jo je dné 26. avgusta 1813. leta iz svojega velikega tabora prebivalcem notranjeavstrijskim. Ker Dimitz v svoji zgodovini ne omenja te proklamacije, bodi priobčena tukaj v dokaz, da so v ónih bojnih dneh kakor že prej Francozje takisto Avstrijci s slovenskim prebivalstvom Notranje Avstrijske (Štajerske, Koroške in Kranjske) govorili v slovenskem jeziku. Dotični razglas slóve takó-le:

O s n a n i l o.

K' vam se obernem, prebivalzi vſi¹⁾ deshelá, katire zhesi toliko leti she shelesni jarm she sdaj ſliſka. Skus obetanja preflepeni, ſkusi shuganja oſtraſheni, ſkusi perfilene poſtave ſte bili do sdaj od refnize odpelani. Obernem ſe tedaj k' vam, inu vam osnanim, kaj ſi bliſhne inu dalne od krivave poſhrehnosti ſliſkane deſhele persadevajo, svojo poprefhino proſtoſt, svoje stare poſtave ſupet perdobiti.

Moja beseda je zhista refniza, meni ni potreba ſkusi ſleparije vaſhe ſaupanje iſ katj, sakaj jeſt li k' vaſhi frezhi govorim, Naſho ve ſaki eſte-rajharſki vojſhak moſhko braniti.

Vſe, kar ſo ſamogli, ſo ſhpanzi doperneſli, ſerditost, ſzaganje je njih ferza vnelo, inu tako ſo ſdaj pokasali, kaj en ljudſtvo ſturiti ſamore, kati-rimu ſo ſvete stare poſtave svojih ozhakov lubejſhi, kakor svoje ſhivlenje. Po eni ſilni vojſki, katira je toliko ſto tavſhentam vojſhakov, tolikim vaſhih rojakov ſhivlenje velala, ſo ſdaj li mertvaſhke trupla ali ujete Franzosi ſhe na ſhpanſki ſemli, inu zhaſtitlivi banderi ſhpanſkih, portugalskih, inu angleſkih armadi od pirenejſkih gora ſtrah inu groſo doli ſhugajo na laſtne franzosovſke deſhele, katirim nobena armada, noben ferzni vojſhak vezh ſa njih varnoſt ne ſtoji.

Vneta od enake ſhele, mirno bolſhi poſtavo ſupet ſadobiti, ſe je hro-vaſhka deſhela, kar njo je franzosovſke bilo, pod dobrotlivu poglavarstvu Esterajha radovolna podala; Nam pomagati hiti ſ' veſelim ferzam vſe, kar oroshje noſiti ſamore, tisti bataljoni, katire ſo Franzoli ſkupej ſpravli, de bi pod nesnanim nebam ſa eno ſvojoglavno volo ſvojo kri prelivali, ravno tisti bataljoni ſe ſdaj ſhe, priasno pod naſhe banderje ſkleneni, per morfki mu brodu Dalmazie branjujejo.

V' Sejni, Porto Re inu Reki ſe Esterajharji, katiri bresi ſaderhka na Terſt inu Furlanijo naprej filjo, de na planavah laſhke deſhele ſ' mojo armado ſkupej pridejo.

Al med tim, kir je franzosovſka inu druge ſ' njo ſklenene deſhele ſvoje otroke, finove inu ozheta v' dalne boje poſhilala, je ona brambovze ſvojiga laſtniga doma ſgubila. Njeni vojſhaki ſtoje ſdaj v' rasdjanih faksovſkih deſhelah obdanji od breshtivilnih armadih Esterajharjov, Moſhkovitov, Prajsov, Shvedov, inu vſih ludſtvi, katerim ſo njih pravize ſhe drage, inu katiri tamkaj ta veliki boj ſa proſtoſt zele Evrope pelejo. Ena moſhkovitarſka armada je ſhe to terdno franzosovſko leſhiſhe per mefu Pirna (ne dalezh od DresDNA) frezno prozh vſela. Od vodá Elbe, Bobra, Spreje filjo ſklenene armade naprej,

¹⁾ To je moral pisati Hrvat, ker h ne pozna.

inu ta velki, frezjni zhaf je bliso, katir terdni mir seboj pernesti more. Sato vas tedaj poklizhem, ludstva vſih deshela, vſih jesikov! ludstva, kateri vrednost pravizhnih dobrih postav obzhutjo, v' katirih shela po redu inu miru shivi! Li, ako si vſi skupej persadenejo, li skusi resnizhno volo, skusi mozh inu delo snamo mir sadobiti! Gor tedaj! Sklenite se ſmenoj! Ne perdobvanje deshelá, ne prasna zhaſt je to, sa kar fe bojuvujemo; sdaj vela frezho vſih ludſtv! Sklenimo eno sveto saveso, bojuvujmo fe sa — terdni mir!

Poglavnji Kvartier 26 dan Augusta 1813.

Poglavarji-General armade v' notrajnimu Esterajhu
Baron Hiller.

L I S T E K.

† JOS. FREUENSFELD.

Dne 23. m. m. je umrl v Pragi naš dolgoletni zvesti sotrudnik, g. *Jožef Freuensfeld*, v 32. letu dôbe svoje. Pokojnik je učiteljeval v Ljutomeru, bil pred nekaj leti tudi na dunajskem pedagogiji; kjer se je pripravljal na izpit za meščanske šole, v poslednjem času pa je zaradi želodčne bolezni dobil odpust in se šel zdravit najprej v Karlove Vare, potem v Prago, kjer so ga operirali. Žal, umrl je za operacijo. — Freuensfeld je sodeloval pri različnih časopisih slovenskih in pri „Družbi sv. Mohorja“ ter priobčeval zlasti liriške pesmi pod imeni Svojmir, J. K., Jož. A. Klemenčič, Devojan in Rádinski. Lani še je izdal „Venc̄ek národnih pravljic in pripovedek“, ki je takó ugajal, da je popolnoma razprodan in da skoro izide pri Gontiniji v drugem natisku. Mi smo nedavno prejeli od njega več „Drobnih pesmij“, katere pa še niso mogle priti na vrsto. Freuensfeld je bil dober liriški pesnik in bi bil pesniško našo književnost izvestno obogatil še z marsikaterim lepim proizvodom, da ga ni morila huda bolezen, ki mu je napó sled uničila mlado življenje. „Ljubljanski Zvon“ odkritosčeno žaluje ob grobu svojega milega sotrudnika. Bodí mu časten in trajen spomin v književnosti slovenski!

Album 12 pesmij za višji glas s spremljevanjem klavirja; zložil *Anton Nedvěd*. Izdala in založila »Glasbena Matica« v Ljubljani 1893. Natisnila Jos. Eberle in dr. na Dunaji. Cena? — To najnovejše glasbeno delo čislana slovenskega skladatelja obseza nastopne skladbe: »Pred durmic« (Jenko), »Zlata dôba« (Levstik), »Strunarjeva pesem« (preložil Gangl), »Na tujih tleh« (Funtek), »Srce sirota« (Gregorčič), »Cvetice« (Levstik), »Črno okó« (Levstik), »Molečemu dekletu« (Toman), »Ljubici« (Levstik), »Tvoj mirni čuvam stan« (preložil Gangl), »Njega ni« (Gregorčič), »Pogled v nedolžno okó« (Gregorčič). — »Wie ein Märchen aus längstvergang'nen Zeiten spricht dieser Lieder Ton zu mir«, takó sem travestiral Wagnerjevega »Holandca«, ko sem prvič prečital te pesmi. Sentimentalnost je imela sijajne svoje dni v poeziji in v glasbi, tu sosebno v pesemski obliki ter je najlepše cvetela pri Abtu. Žal, bili so baš le cvetovi, katere je raznesel